Voorzitter,

Vandaag bespreken we de laatste begroting van deze periode en dus ook de laatste begroting die door dit college is voorbereid. Dank natuurlijk daarvoor, ook aan de ambtelijke organisatie daarvoor.

Een begroting die meerjarig sluitend is, dat is in deze tijden geen sinecure. De jaren 2027 en 2028 zien wij als afrondingsverschillen.
Het zijn niet allemaal onze keuzes geweest. De OZB en parkeren voor inwoners en bezoekers zijn fors verhoogd, evenals de lasten voor verenigingen. Maar voorzitter, op dit vlak heeft het college wel keuzes gemaakt. En dat is niet altijd even makkelijk, met een rijksoverheid die gemeenten nog steeds structureel te weinig geeft, met allerlei specifieke uitkeringen te werk gaat, subsidierondes en aan het einde van het jaar toch nog wat extra overmaakt. Daar is ook lastig tegen op te begroten.
Voor de kerst zal het nieuwe kabinet nog niet op het bordes staan, zodat de nieuwe gemeenteraad gewoon aan de slag kan. Én hopelijk met een beter gevulde portemonnee, zodat er in ieder geval nieuwe ravijnen te dichten zijn.

Dan weer terug naar onze eigen, huidige, sluitende begroting. We zijn dus ook blij dat we de volgende raad een solide basis kunnen geven om op verder te bouwen. Want ontwikkelingen in onze stad gaan over raads- en collegeperiodes heen. Deze periode zijn verdere slagen gemaakt over bijvoorbeeld het I_lab, zijn gevels in de binnenstad mooier geworden, Het Gilde is koninklijk geopend, de elektrische veerboten varen over de Merwede, het warmtenet wordt uitgerold en de Banneweg gaat steeds meer richting uitvoering. Hoewel wij als CDA nog steeds kritisch zijn over het schrappen van het laatste deel, dat moet gewoon gedaan gaan worden.
Ook zijn in deze periode wegen opgeknapt en worden nog steeds opgeknapt, dat heeft een forse investering gevraagd, maar het is ook noodzakelijk. En we ‘krijgen’ een nieuw zwembad. Zo’n forse investering hebben we zelden als stad moeten doen.
Vanaf het begin hebben we als CDA daarbij gepleit voor aansluiting op het warmtenet. Omdat wij het belangrijk vinden dat we een bijdrage leveren aan de verduurzaming, zo is het ook goed dat het stadhuis nu zelf aangesloten is op het warmtenet. En om ruimte te maken voor ondernemers. We waren dan ook blij om te lezen dat ondernemers door deze zet ook echt extra ruimte kunnen pakken voor het doorzetten van hun onderneming. Complimenten voor de realisatie hiervan.

Uiteraard kunnen er ook zaken beter.
Zo hebben we zelf 3 moties moeten indienen om De Gezel echt serieus te laten helpen en we hopen nu echt dat het gaat lukken de komende tijd. Ook onze motie om te sparen voor evenementen in de toekomst, werd in eerste instantie niet uitgevoerd.

Daarnaast staan er nog wat moties open, waarvan we graag horen hoe het ervoor staat:

- De veilige vestingoversteken, unaniem aangenomen vorig jaar. We blijven te horen krijgen dat inwoners het op heel wat punten echt niet fijn vinden, zeker ouderen en ouders met kinderen. Wat is daar nu al op gebeurd? Wanneer kunnen we daar wat van horen of nog beter: zien?

- Hoe staat het met onderzoek om zelf te participeren bij de windturbines op Gorinchem-Noord? Hoe staat het er überhaupt voor, want we horen van allerlei verhalen over de windturbines daar en dat het niet door gaat?
- Dan nog een niet echt uitgevoerde motie: de Gorcumse Roemernorm. Om het team intern Gorinchem te laten groeien en de inhuur van 20% naar 17% te krimpen. Het is een stapje, maar nog niet waar we als raad willen zijn met maximaal 10%. Welke doorkijk ziet dit college dan naar volgend jaar? Wel een verdere daling?

We hebben ook aandacht, schriftelijk en bij de I&O, aandact gevraagd voor de dalende vaccinatiegraad in onze stad. In Den Haag loopt sinds vorig jaar een pilot om de kinkhoestvaccinatie aan zwangere vrouwen (ook) door een verloskundige mogelijk te maken. De resultaten zijn hoopvol, in drie maanden zijn al 160 prikken gezet.
Tijdens de I&O bleek dit in Gorinchem vooral een financiële kwestie; als wij ook een dergelijk initiatief willen faciliteren, moeten we daar apart budget voor vrijmaken. In de raad leefde brede steun voor dit soort initiatieven, vanuit een gedeelde zorg voor de dalende vaccinatiegraad. Daarom de vraag aan het college of zij overwegen om, naast het kleinschalig vaccineren (betere spreiding van de priklocaties over de stad) ook een dergelijk initiatief mogelijk te maken? Zo nee, wat heeft u daar van ons als raad nodig?

Voorzitter, zoals we deze hele periode hebben geprobeerd, is steeds constructief te verbeteren. Daarbij hebben niet alle amendementen en moties het gehaald. Al zal niet iedereen onze amendementen rond De Nieuwe Doelen als verbetering hebben gezien, dat bleek in ieder geval niet uit de stemverhoudingen. We wachten ook met smart de behandeling van onze nieuwe bibliotheek met podium af.

Ook vanavond dienen we weer 2 moties zelf in en 3 moties mee. De laatste categorie hebben de collega's van Stadsbelang, ChristenUnie en PvdA (nog zonder GroenLinks) al ingediend. We sluiten graag bij die toelichtingen aan, voorzitter.

Dan nog twee van onze eigen hand.
Zoals ik u weleens eerder deelde, rentmeesterschap is mijn favoriete CDA-kernwaarde. Daarbij speelt dat we doorgeven aan de volgende generaties wat van waarde is. Zo ook een van onze mooiste, misschien wel het mooiste, panden in onze stad: Dit is in Bethlehem. We snappen op basis van de vastgoedvisie de lijn die het college heeft gekozen, dat is gewoon uitgevoerd. Maar naar ons idee moeten ongelijke gevallen, ook ongelijk behandeld worden. Dit pand is er zo een. Uniek in z'n soort. Voor de geschiedenis verwijs ik verder graag naar de ingezonden brief die bij ons als gemeenteraad is binnengekomen.
Het college stelt dat het voldoende middelen in de hand heeft om goed te kunnen toezien op goed beheer door een andere eigenaar. Wij hebben daar twijfels over.
Toch twee voorbeelden voorzitter. Want uw voormalig ambtsgenoot uit Zaltbommel liet de kozijnen en ramen van het rijksmonument vervangen zonder vergunning.
En een Wethouder Schouwen-Duivenland overtrad de vergunningsregels van haar rijksmonument.
Wat verloren is, is voor altijd weg. Dus tijd om af te wijken van de vastgoedvisie en daarom vragen we met de motie 'Dit is en blijft in Bethlehem' om een voorstel van het college aan de raad om het op te knappen en te behouden als rijks- én bovenal Gorcums monument.

Dan de motie ‘Gelukkig nieuwe traditie!’.
We zijn blij dat ook onze landelijke afdeling van het CDA het wijze besluit heeft genomen om voor een verbod op consumentenvuurwerk te stemmen. Het vuurwerkgeweld richting hulpverleners is echt veel te ver gegaan. Of om met onze landelijke partijleider te spreken: tijd voor een fatsoenlijke jaarwisseling!
Ook in Gorinchem kan dit leiden tot een nieuwe, gezamenlijke traditie. Uiteraard hopen we op een initiatief uit onze sterke samenleving, maar we willen dat de gemeente anders het enthousiasme aanzwengelt of zelfs actief mogelijk maakt. Daarom dienen we met DG samen deze motie in. Op naar een mooie, nieuwe traditie!